

КОПІЯ

УХВАЛА
про призначення до судового розгляду
та здійснення спеціального судового провадження

21 липня 2023 року Тернівський міський суд Дніпропетровської області у складі:

Головуючого судді

Корягіна В.О.,

за участю секретаря судового засідання

Коркіної Т.С.,

прокурора

Помазан Д.О.,

захисника-адвоката

Холоденко Р.В.,

розглянувши у відкритому підготовчому судовому засіданні в залі Тернівського міського суду Дніпропетровської області в режимі відео конференції кримінальне провадження, внесене до Єдиного реєстру досудових розслідувань 02.09.2022 року за №42022132600000095, відносно

Пяташ Ольги Миколаївни, 10.09.1972 року народження, уродженки с. Велика Чернігівка Станично-Луганського району Луганської області, громадянки України, зареєстрованої за адресою: Луганська область смт. Новоайдар квартал Миру буд. 21 кв. 5, раніше не судимої,

у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України, -

ВСТАНОВИВ:

30.12.2022 року до Тернівського міського суду Дніпропетровської області надійшло кримінальне провадження, внесене до Єдиного реєстру досудових розслідувань 02.09.2022 року за №42022132600000095 за обвинуваченням Пяташ О.М. за ч.5 ст. 111-1 КК України.

В підготовчому судовому засіданні прокурор заявив клопотання про здійснення спеціального судового провадження у кримінальному провадженні №42022132600000095 від 02.09.2022 року відносно Пяташ О.М. за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч.5 ст. 111-1 КК України.

В обґрунтування заявленого клопотання прокурор зазначає, що Пяташ О.М. обґрунтовано обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч.5 ст. 111-1 КК України. Крім того, прокурор посилається на те, що відносно Пяташ О.М. було проведено спеціальне досудове розслідування у порядку ст. 297-1 КПК України, і на даний час остання переховується від слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності та продовжує протиправну діяльність, також вказує, що в матеріалах кримінального провадження наявні докази того, що остання перебуває на тимчасово окупованій території України.

Також прокурор просить суд призначити кримінальне провадження до судового розгляду у відкритому судовому засіданні з викликом свідків.

Захисник в підготовчому судовому засіданні не заперечував щодо призначення до судового розгляду у відкритому судовому засіданні, щодо клопотання прокурора про призначення спеціального судового провадження покладається на розсуд суду, клопотань не має. З матеріалами досудового розслідування ознайомлювався.

Обвинувачена Пяташ О.М. у підготовчому судовому засіданні не з'явилася, про час і місце розгляду кримінального провадження повідомлялася шляхом розміщення повісток про її виклик до суду в газеті «Урядовий кур'єр», веб-сайті Офісу Генерального прокурора та на офіційному веб-сайті Тернівського міського суду Дніпропетровської області, направленням повісток на електронну пошту захиснику.

Заслухавши думку прокурора, захисника, дослідивши матеріали кримінального провадження, суд дійшов таких висновків.

Відповідно до ч. 2 ст. 314 КПК України підготовче засідання відбувається з обов'язковою участю обвинуваченого.

Так, згідно з ч. 5 ст. 139 КПК України, ухилення від явки на виклик слідчого, прокурора чи судовий виклик слідчого судді, суду (неприсуття на виклик без поважної причини більш як два рази) підозрюваним, обвинуваченим, який оголошений у міжнародний розшук, та/або який виїхав, та/або перебуває на тимчасово окупованій території України, території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, є підставою для здійснення спеціального досудового розслідування чи спеціального судового провадження.

Згідно ч. 3 ст. 323 КПК України судовий розгляд у кримінальному провадженні щодо злочинів, зазначених у частині другій статті 297-1 цього Кодексу, зокрема, ч.5 ст. 111-1 КК України, може

здійснюватися за відсутності обвинуваченого (*in absentia*), крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності (спеціальне судове провадження) та/або оголошений в міжнародний розшук.

Частиною 2 статті 297-1 КПК України визначено перелік злочинів, щодо яких може здійснюватися спеціальне досудове розслідування та спеціальне судове провадження, у тому числі за ч.5 ст. 111-1 КК України, у вчиненні якого обвинувачується Пяташ О.М.

Згідно ч. 3 ст. 12 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII, ухилення від явки на виклик слідчого, прокурора чи судовий виклик слідчого судді, суду (неприсуття на виклик без поважної причини більш як два рази) підозрюваним, обвинуваченим, який перебуває на тимчасово окупованій території України, та оголошення його у розшук є підставою для здійснення спеціального досудового розслідування чи спеціального судового провадження в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України, з особливостями, встановленими цим Законом. Вимога про оголошення у міждержавний або міжнародний розшук не поширюється на випадки, якщо вирішується питання про застосування стосовно цих осіб спеціального кримінального провадження.

Згідно рішення Європейського суду з прав людини від 18.05.2004 року «Шомоді проти Італії», проведення заочного розгляду кримінального провадження відповідатиме принципам, закріпленим ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основних свобод (право на справедливий суд), тільки в тому випадку, якщо з боку державних органів будуть вжиті заходи забезпечення ретельної перевірки «з метою встановлення поза обґрунтованим сумнівом того, чи дійсно особа беззастережно відмовилася від свого права виступати в суді».

Процедура *in absentia* неминуче припускають деякий відступ від загальних правил кримінального процесу. Особливе значення при цьому надається питанню про забезпечення прав відсутнього в залі судового засідання обвинуваченого. У прецедентній практиці Європейського суду з прав людини були вироблені критерії, яким має відповідати таке провадження. При цьому Суд у своїх рішеннях неодноразово наголошував на необхідності забезпечення процесуальних прав і гарантій осіб, що беруть участь у кримінальному процесі. До таких прав, що підлягають безумовному дотриманню, насамперед, відносяться: право бути присутнім під час розгляду справи, право на захисника, право бути вислуханим, право оскаржити заочний вирок.

Так, у рішенні «Меденіца проти Швейцарії» ЄСПЛ зазначив, що існування процедури заочного кримінального провадження не викликає заперечень лише за умови, що при цьому дотримуються гарантії, що забезпечують права людини, закріплені Конвенцією.

Ключове значення в цьому випадку відіграє повідомлення особи про порушене проти неї кримінальне провадження, яке мало бути здійснене відповідно до процесуальних і матеріальних вимог, що гарантують ефективне здійснення її прав, при тому, що неясна і неофіційна інформація є недостатньою (справа «Сейдовіч проти Італії»). Так у справі «Сейдовіч проти Італії» Суд зазначив, що питання, яке слід вирішити в даній справі, полягає в тому, чи можна за відсутністю офіційного повідомлення про справу вважати заявника в достатній мірі проінформованим про те, що він був притягнутий до кримінальної відповідальності та відбудеться судовий розгляд його справи, щоб він мав можливість вирішити: відмовитися від свого права приймати участь в слуханні справи чи ухилитися від правосуддя.

Відповідно до ч. 2 ст. 7 КПК України зміст та форма кримінального провадження за відсутності підозрюваного або обвинуваченого (*in absentia*) повинні відповідати загальним засадам кримінального провадження, зазначеним у частині першій цієї статті, з урахуванням особливостей, встановлених законом. Сторона обвинувачення зобов'язана використати всі передбачені законом можливості для дотримання прав підозрюваного чи обвинуваченого (зокрема, прав на захист, на доступ до правосуддя, таємницю спілкування, невтручання у приватне життя) у разі здійснення кримінального провадження за відсутності підозрюваного або обвинуваченого (*in absentia*).

До загальних засад кримінального провадження, зокрема, відноситься доступ до правосуддя та обов'язковість судових рішень, що визначено ст. 21 КПК України, відповідно до якої кожному гарантується право на справедливий розгляд та вирішення справи в розумні строки незалежним і неупередженим судом, створеним на підставі закону. Кожен має право на участь у розгляді в суді будь-якої інстанції справи, що стосується його прав та обов'язків, у порядку, передбаченому КПК України.

Згідно з рішенням Європейського суду з прав людини від 18.05.2004 «Шомоді проти Італії» проведення заочного розгляду кримінального провадження відповідатиме принципам, закріпленим ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (право на справедливий суд), тільки в тому випадку, якщо з боку державних органів будуть вжиті заходи забезпечення ретельної перевірки «з метою встановлення поза обґрунтованим сумнівом того, чи дійсно особа беззастережно відмовилася від свого права виступати в суді».

За наявності таких обставин за клопотанням прокурора, до якого додаються матеріали про те, що обвинувачений знав або повинен був знати про розпочате кримінальне провадження, суд постановляє

ухвалу про здійснення спеціального судового провадження стосовно такого обвинуваченого.

Участь захисника у спеціальному судовому провадженні є обов'язковою.

Повістки про виклик обвинуваченого у разі здійснення спеціального судового провадження надсилаються за останнім відомим місцем його проживання чи перебування, а процесуальні документи, що підлягають врученню обвинуваченому, надсилаються захиснику. Інформація про такі документи та повістки про виклик обвинуваченого обов'язково публікуються у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження згідно з положеннями статті 297-5 цього Кодексу та на офіційному веб-сайті суду. З моменту опублікування повістки про виклик у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті суду обвинувачений вважається належним чином ознайомленим з її змістом.

З клопотання прокурора про здійснення спеціального судового провадження та долучених до нього матеріалів вбачається, що Пяташ О.М. викликала шляхом публікації повісток про виклик в газеті «Урядовий кур'єр» та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора на 22.11.2022 року, 23.11.2022 року, 24.11.2022 року, 29.11.2022 року, 30.11.2022 року, 01.12.2022 року, 28.12.2022 року, до Щастинської окружної прокуратури Луганської області для проведення слідчих та процесуальних дій, отримання письмового повідомлення про підозру тощо. Однак остання у жодну із призначених дат у визначений час не з'явилась, про неможливість прибуття або про причини своєї неявки не повідомила.

Крім того вбачається, що на підставі зібраних у кримінальному провадженні доказів, 25.11.2022 року прокурором було складено письмове повідомлення про підозру Пяташ О.М. у вчиненні нею злочину, передбаченого ч.5 ст. 111-1 КК України, яке останній не вручене, у зв'язку з її перебуванням на тимчасово окупованій території. Цього ж дня, тобто 25.11.2022 року, письмове повідомлення про підозру, складене щодо Пяташ О.М., розміщено в газеті «Урядовий кур'єр» та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

Крім того, обвинувачена Пяташ О.М. не з'явилась жодного разу в підготовче судове засідання, хоча в належний спосіб була повідомлена про час та місце судового розгляду, про що свідчить її виклик на 23.06.2023 року на 10-00 годину, 07.07.2023 року на 10-00 годину, 21.07.2023 року на 10-00 годину, публікації повісток про виклик у судові засідання на веб-сайті Тернівського міського суду Дніпропетровської області, веб-сайті Офісу Генерального прокурора, а також в газеті «Урядовий кур'єр», та направленням повісток на електронну пошту захиснику: Про причини своєї неявки суд не повідомила.

Так, як згідно зі ст. 323 КПК України однією з підстав для здійснення спеціального судового провадження є переховування особи від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності, тому зазначені обставини в своїй сукупності, є достатніми доказами на підтвердження можливості обвинуваченої ознайомитися із змістом виклику.

Також суд звертає увагу, що згідно інформації, наданої АТ «Укрпошта», поштові відправлення до смт. Новоайдар Луганської області, тимчасово не приймаються. Отже судом було вжито всіх можливих заходів про повідомлення обвинуваченої про підготовче судові засідання.

Отже, з клопотання прокурора про здійснення спеціального судового провадження, вбачається, що обвинувачена Пяташ О.М. дійсно переховується від органів слідства та суду, не з'являється на виклики органу досудового розслідування та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності, та була оголошена в розшук 02.12.2022 року.

Ухвалою слідчого судді Жовтневого районного суду м. Дніпропетровська від 21.12.2022 року надано дозвіл на здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні №4202213260000095 від 02.09.2022 року за обвинуваченням Пяташ О.М. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.5 ст. 111-1 КК України.

Крім того, ухвалою слідчого судді Жовтневого районного суду м. Дніпропетровська від 13.12.2022 року Пяташ О.М. було обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою без визначення розміру застави.

Згідно реєстру матеріалів досудового розслідування, доданого до обвинувального акту, під час досудового розслідування прокурором було вручено обвинувальний акт та реєстр матеріалів досудового розслідування захиснику обвинуваченої адвокату Холоденко Р.В., про що свідчить розписка про отримання копії обвинувального акту та реєстру матеріалів досудового розслідування від 28.12.2022 року.

Судом та стороною обвинувачення вжито достатньо встановлених законом дій для інформування обвинуваченої про розпочате відносно неї досудове розслідування, повідомлення їй про підозру та пред'явлення обвинувачення, а також про перебування кримінального провадження на розгляді суду.

Право на захист обвинуваченої, не є порушеним, оскільки з наданих до обвинувального акту копій розписки захисника, слідує, що вона отримав копію обвинувального акту та реєстру матеріалів судового розслідування, які підлягають врученню підзахисній.

На підставі наведеного, суд вважає, що клопотання прокурора про здійснення спеціального судового провадження є обґрунтованим та підлягає до задоволення.

За таких обставин, з огляду на те, що пред'явлене обвинувачення містить статті КК України, які містяться в ст. 297-1 КПК України, суд приходить до висновку про наявність підстав для здійснення

спеціального судового провадження, та вважає за необхідне надати дозвіл на здійснення спеціального судового провадження у кримінальному провадженні №4202213260000095 від 02.09.2022 року за обвинуваченням Пяташ О.М. за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

В той же час, суд зазначає, що згідно ч. 4 ст. 323 КПК України якщо після постановлення ухвали про спеціальне судове провадження обвинувачений з'явився або був доставлений до суду, судовий розгляд продовжується з моменту постановлення такої ухвали згідно із загальними правилами, передбаченими цим Кодексом.

Беручи до уваги, що перешкод для призначення провадження до судового розгляду не має обвинувальний акт складено відповідно до вимог кримінального процесуального законодавства та при його затвердженні прокурором дотримані вимоги закону, враховуючи, що підстав для прийняття рішень передбачених п. п. 1-4 ч. 3 ст. 314 КПК України не встановлено, та те, що кримінальне провадження підсудне Тернівському міському суду Дніпропетровської області, суд дійшов висновку, що дан кримінальне провадження слід призначити до судового розгляду у відкритому судовому засіданні з відсутності обвинуваченої (in absentia).

Керуючись ст. ст. 139, 297-1, 314, 316, 323, 371, 372, 376, 395 КПК України, суд, -

ПОСТАНОВИВ:

Клопотання прокурора Щастинської окружної прокуратури Помазан Д.О. про здійснення спеціального судового провадження відносно Пяташ О.М. - задовольнити.

Розгляд кримінального провадження №4202213260000095 від 02.09.2022 року за обвинувачення Пяташ Ольги Миколаївни у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України, здійснювати за відсутності обвинуваченої (in absentia) в порядку спеціального судового провадження.

Повідомити обвинувачену Пяташ Ольгу Миколаївну, 10.09.1972 року народження, уродженку с. Велика Чернігівка Станично-Луганського району Луганської області, про здійснення спеціального судового провадження у кримінальному провадженні №4202213260000095 від 02.09.2022 року за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Роз'яснити учасникам кримінального провадження приписи ч. 4 ст. 323 КПК України, що випадку, якщо підстави для спеціального судового провадження перестануть існувати, подальший судовий розгляд продовжується з моменту постановлення такої ухвали згідно із загальними правилами передбаченими цим Кодексом.

Призначити кримінальне провадження за обвинуваченням Пяташ Ольги Миколаївни у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України, до судового розгляду відкритому судовому засіданні, в приміщенні Тернівського міського суду Дніпропетровської області (Дніпропетровська область м. Тернівка, вул. Лермонтова, 15-6), 27 липня 2023 року о 16-00 год.

Розгляд кримінального провадження здійснювати суддею одноособово.

В судове засідання викликати учасників судового провадження та свідків.

Опублікувати повістку про виклик обвинуваченої Пяташ Ольги Миколаївни у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження, а саме у газеті «Урядовий кур'єр» та на веб-сайті Тернівського міського суду Дніпропетровської області (inbox@trm.dp.court.gov.ua).

З моменту опублікування повістки про виклик у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті суду обвинувачена вважається належним чином ознайомленою з її змістом.

Ухвала оскарження не підлягає. Заперечення проти ухвали можуть бути включені до апеляційної скарги на судові рішення.

Повний текст ухвали оголошено 21.07.2023 року о 15-00 год.

Суддя

В.О. Корягін

ЗГІДНО
З ОРИГІНАЛОМ

Всього в копії 3 арк

Секретар судового засідання

КАН. 4.13
Іде

С Коркіна

Судова палата
Тернопільська обласна
Судова палата
Судово-виконавчий

